

Stichting Tuinpark Laakzijde

Presentatie door
Erik Verhallen & Yuri Cohen
Bestuursleden

Wat betekent Echt Eten in de Eemstad voor ons?

- Actief bijdragen aan de eigen voedselvoorziening door middel van:
 - > productie (zaaien, planten en oogsten)
 - > verwerking (eetbaar, houdbaar maken)
 - > distributie (contact stad-platteland)

Niet alleen, maar samen!

Waar komen we vandaan? 2010

Een tuin voor Vathorst

Afstudeerscriptie

impuls
aan de
leefomgeving

1. Inleiding

Vathorst is een wijk van Amersfoort, in het midden van Nederland. In Vathorst zijn tot 2018 circa 11.000 woningen gepland, waarvan ruim de helft is gerealiseerd (www.amersfoort.nl). Vathorst heeft een sterk stedelijk karakter en weinig groen. Om dit op te vangen is bij de wijk een recreatief uitloophoof gebied gepland, Vathorst Noord (Figuur 1). Vanwege de huidige economische situatie zijn de bouwplannen voor de resterende woningen vertraagd. Door deze vertraging en de bezuinigingsopgave van de gemeente is de realisatie van Vathorst Noord ook uitgesteld. Dit uitstel heeft geleid tot onvrede in de wijk over de recreatieve voorzieningen.

Figuur 1 Luchtfoto Vathorst Noord & zoekgebied (www.maps.google.nl)

Aanleiding opdracht

Door de onvrede in de wijk is Stichting de Gelukkigste Wijk ontstaan (zie kader). Dit burgerplatform heeft KNHM gevraagd burgerinitiatieven te ondersteunen die plannen hebben voor Vathorst Noord waaronder Vereniging Tuinpark Laakzijde en EcoErf. Deze burgerinitiatieven hebben zich op een bewonersavond (26 oktober 2010) gepresenteerd aan de wijk.

Door verschillende acties vanuit de wijk heeft gemeente Amersfoort zich beraadt over de ontwikkeling van Vathorst Noord en heeft een visie opgesteld. In deze visie is voor Tuinpark Laakzijde en EcoErf een zoekgebied aangewezen (Figuur 1 en kader). Als beide initiatieven voldoen aan de voorwaarden van de gemeente, kunnen ze een bestemming krijgen in het gebied. De initiatiefnemers zijn door de gemeente uitgedaagd om de gemeente te overtuigen van de financiële haalbaarheid en het maatschappelijk belang. Het onderzoeken van samenwerking tussen beide initiatieven wordt door de gemeente geadviseerd. Dit is een logisch gevolg van het gezamenlijke zoekgebied en de overlap in doelstellingen.

Opdrachtomschrijving

De opdracht is om de ideeën van de vereniging te vatten in een schetsontwerp en op basis daarvan samenwerking te onderzoeken. Met dit ontwerp wordt de eerste stap om de gemeente te overtuigen gezet.

De Gelukkigste Wijk is een burgerinitiatief voor en door bewoners met als doel om andere burgerinitiatieven aan te jagen, te begeleiden en samen te brengen om de realisatie van de initiatieven te bespoedigen (www.gelukkigstewijk.nl).

Koninklijke Nederlandse Haidemaatschappij ondersteunt mensen die hun buurt, wijk of streek willen verbeteren. KNHM helpt deze verbeteringen van de leefomgeving te realiseren met inzet van kennis, geld en een uitgebreid netwerk.

Vereniging Tuinpark Laakzijde heeft de wens om volkstuinen, maatschappelijke functies en natuurbeleving te realiseren in Vathorst Noord. Op deze manier ontstaat natuur dichtbij de stad.

EcoErf beoogt de sociale, ecologische en recreatieve kwaliteit van Vathorst Noord te verhogen door de herontwikkeling van een boeren erf waarbij zorg wordt dragen voor het beheer van een publiek toegankelijk landschap (Pagden & Pijnenburg, 2011).

Over de Laak - Waterrijk (Chw)

Toelichting

Toelichting

Bijlagen bij de toelichting

Regels

Bijlagen bij de regels

3.2 Toekomstige situatie Over de Laak - Waterrijk

Ruimte voor lichte recreatie, nieuwe natuur en behoud van de kwaliteiten van het polderlandschap in Over de Laak en een goede overgang naar het waardevolle landschap van Arnhem. Dit is de doelstelling voor het gebied zoals door de gemeenteraad is vastgelegd met het vaststellen van de ontwikkelingsvisie (zie paragraaf 2.2.5).

Belangrijke uitgangspunten voor het gehele plangebied Over de Laak (Waterrijk, Speelpolder en 't Hammeke) zijn:

- diversiteit van de landschappen versterken;
- netwerk van routes;
- natuurnetwerk versterken voor de vijf verschillende biotopen;
- zonering in rust en activiteiten;
- ritme van gastrijke entrees;
- recreatieve activiteiten;
- nieuwe en bestaande erven;
- ritme van gastrijke knooppunten;
- hondenuitlaatplekken.

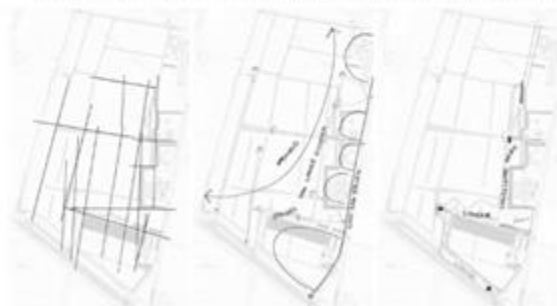
In lijn met de doelstelling en in de context van de uitgangspunten is het plangebied Over de Laak - Waterrijk concreet uitgewerkt tot een gebied met ruimte voor nieuwe natuur (waterrijk) gecombineerd met recreatie. Daarbij wordt tevens ruimte geboden aan het initiatief voor Tuinpark - Waterrijk bestaande uit de Hoeve Laakzijde (Land in Zicht en stadslandbouw), de moestuinvereniging en een voedselbos en tot slot voor de herinrichting van agrarische erven aan de Achterhoekerweg.

3.2.1 Natuur en recreatie Waterrijk

3.2.1 Natuur en recreatie Waterrijk

Voor het gebied Over de Laak - Waterrijk is in samenwerking met een bureau van landschapsarchitecten gekomen tot een definitief ontwerp voor het plangebied. Dit ontwerp is het uitgangspunt voor voorliggend bestemmingsplan en is als **Buysse 2** bij deze toelichting opgenomen. Het beoogde eindbeeld voor Over de Laak - Waterrijk is ontstaan door te kijken naar de volgende bestaande kwaliteiten van het gebied:

- Aanwezigheid historische verkavelingsstructuur;
- Aan de Laak, lange lijn;
- Monumentale erven rondom;
- Open gebied met lange zichten;
- Entree aan Laakzijde gekoppeld aan nieuw passtuk;
- Het passtuk aan Keienweg (nb hier komt geen entree);
- Taps toelopende kavels, spel van gerende lijnen;
- In potentie weidevogelgebied en foerageergebied;
- Poort naar en gebied in de reeks van natuurgebieden langs de Laak, verbonden met krompenpaden.

Deze bestaande kwaliteiten hebben in combinatie met de visie op het gebied geleid tot de volgende ontwerpuitgangspunten:

- Rondwandeling mogelijk: uitzichten, bekijken en natuureducatie;
- Natuur van + naar + + +;
- Biodiversiteit richten op inrichten voor vogels van (natte) weilanden en akkers en de biodiversiteit die daar behoort;
- Watersysteem aanpassen aan natuurontwikkeling;
- Cultuurhistorische aspecten meenemen in het ontwerp;
- Initiatieven van diverse partijen inpassen en onderdeel laten zijn van entree van landschapspark;
- Waterrijk in dezelfde beeldtaal als de overige delen van 'Over de Laak'.

Nast deze ontwerpen zijn er nog een aantal technische uitgangspunten van belang zoals de locaties van de opsluitende, de heide van de Laak en het

2015-2016 Participatietraject 2019 Bestemmingsplan onherroepelijk

Natuurgebied Waterrijk en eetbaar Tuinpark Laakzijde gaat hier nu ontwikkeld worden!

Bouw jij met ons
mee aan
biodiversiteit,
voedsel, educatie
en recreatie?

www.laakzijde.nl

2021 juli, schop in de grond

Het Tuinpark

heijmans

bpd

DURAVERMEER

Heijgers

kfheinfonds

LATEI FONDS

ARCHITECT LEON

de Alliantie

WOONVAST

AM

VSBfonds, iedereen doet mee

Rabobank Coöperatiefonds

Amersfoort

PROVINCIE UTRECHT

Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling Europa investeert in zijn platteland

Workshop- en ontmoetingsruimte

10 NOV > 10 DEC 2024
EEN ANDERE KIJK
OP VOEDSEL

Food.Film.Fest.

Een initiatief van
Voedsel Anders

Open dag 7 juni 2025:

zondag 13 april
13.00 - 17.00 uur

Lentefeest

Tuinpark Laakzijde

Welkom in

Voedselbos Amersfoort

*Wandel rustig over onze openbare paden, proef
een besje dat langs het pad groeit en geniet van
het groen, alles wat fladdert, kruipt en vliegt.
Respecteer de natuur. Het voedselbos is net
zoveel van de dieren die er leven, als van ons!*

Legenda

- A. Openbaar pad
- B. Wilgengroen
- C. Notenboomgaard
- D. Fruitboomgaard
- E. Kweekbedden
- F. Poel
- G. Terrein voor workshops en bijeenkomsten
- H. Huis

Over Voedselbos Amersfoort

Voedselbos Amersfoort wordt beheerd door Stichting Het Aardmannetje. Het doel van de stichting is om educatie, recreatie en productie in het voedselbos samen te brengen, terwijl tegelijk de biodiversiteit wordt gestimuleerd. Hiervoor zijn wekelijks verschillende vrijwilligers op de been, die helpen bij het onderhouden, planten en oogsten van het voedselbos. Ook helpen? Bekijk de actuele meewerkdagen op onze site, of mail naar info@voedselbosamersfoort.nl.

De aanplant

Het voedselbos is vanaf eind 2022 aangeplant. Deels met nieuw plantgoed en deels met al grotere bomen, die in de jaren ervoor waren opgegroeid in de logeertuin tegenover de huidige locatie. Na de aanplant van de hagen en bomen, zijn we begonnen met de aanplant van besenstruiken en kruiden om de gelaagde structuur van het voedselbos verder aan te vullen.

Wat is een voedselbos?

Een voedselbos is een door de mens ontworpen systeem, gericht op duurzame voedselproductie. Het ontwerp van een voedselbos is geïnspireerd op een natuurlijk bos. Je vindt hier verschillende 'lagen' groen, die gezamenlijk een ecosysteem vormen: hoge en lage bomen, struiken, kruiden en klimmers. Ze werken allemaal in harmonie samen. Het voedselbos wordt gebruikt om de biodiversiteit te versterken, als educatieproject, voor recreatie en voor voedselproductie.

Wat is er te oogsten?

In het voedselbos staan heel veel verschillende bomen, struiken en planten. Daarom is er bijna het hele jaar wel wat te oogsten. De meest bekende oogst is fruit: je vindt hier bijvoorbeeld appels, vijgen, kersen en verschillende soorten bessen. Ook noten, zoals amandel, walnoot, kastanje en hazelnoot zijn in het bos te vinden. Naast deze bekende oogsten staan er ook minder bekende soorten, zoals de pijnboom, uienoepboom en eenbare linde. En verder zijn er natuurlijk heel veel kruidachtige planten waar we thee, salades en sauzen van kunnen maken.

Rondleiding of workshop?

Wil je een rondleiding, workshop of bijeenkomst organiseren in ons voedselbos? Of wil je graag onze oogst afnemen? Dat kan! Kijk op onze website voor de mogelijkheden en contactgegevens.

voedselbosamersfoort.nl

Huisregels

Wandelen is alleen toegestaan op de openbare paden.

Zelf oogst mee naar huis nemen mag niet. Even iets proeven langs het pad wel.

Honden zijn niet toegestaan.

Roken is niet toegestaan.

Je staat hier

Productie

Ons voedselbos produceert een grote variëteit aan eetbaars, van noten en fruit, tot kruiden, salades en groenten.

Educatie

We dragen onze kennis graag over. Daarom geven we regelmatig rondleidingen waarin we vertellen over de werking van het voedselbos.

Recreatie

Ons bos heeft openbare paden, om heerlijk over te wandelen. Daarnaast kan je ook workshops, bijeenkomsten en events bij ons organiseren.

Biodiversiteit

De vele planten, struiken en bomen trekken heel veel dieren naar ons voedselbos. Zij genieten net zoveel van het bos, als wij van hen!

Sociale en
duurzame
werkplekken
voor deelnemers
en vrijwilligers in
tuinderij,
bloemenpluk
tuin,
groenbedrijf en
theehuis/

Voorwaarden

- Voldoende grond
- Infrastructuur
- Ecologisch systeem/ hybride businessmodel
- Langdurige pachtovereenkomst
- (sociaal) ondernemerschap
 - Durf, samenwerken, ondersteuning, aanpakken, waarde

Structuur, processen en mogelijkheden

- Oogstmail
- Indeling tuinderij
- 40 soorten gewassen
- Fijne plek om te zijn

Samenwerken

Lokaal: zorginstellingen, buurthuizen, gemeente Amersfoort, lokale bedrijven, scholen.

Voorbeelden

- Projecthuis Madiba komt oogsten
- Duurzame bloemen als cadeaubon bij gemeente Amersfoort
- Zorginstelling Kwintes organiseert event op locatie voor bewoners

Impact

Onze ambities voor de komende jaren

- 1 **Waardevolle werkplekken** voor zoveel mogelijk deelnemers
- 2 Een **inspirerende belevingsplek** in verbinding met de lokale gemeenschap
- 3 Een gezonde en professionele **sociale onderneming**
- 4 Een **fijne werkplek** voor het hele Land in Zicht team (collega's)

Toekomst en Visie

- Verdere samenwerking tussen de partijen versterken
- Meer ruimte voor educatie en bewustwording
- Blijven groeien als ontmoetingsplek in de natuur
- Duurzaamheid en inclusie blijven centrale waarden

Afsluiting en Vragen

- Stichting Tuinpark Laakzijde: een plek voor natuur, zorg en ontmoeting
- Dank voor jullie aandacht!
- Tijd voor vragen en discussie